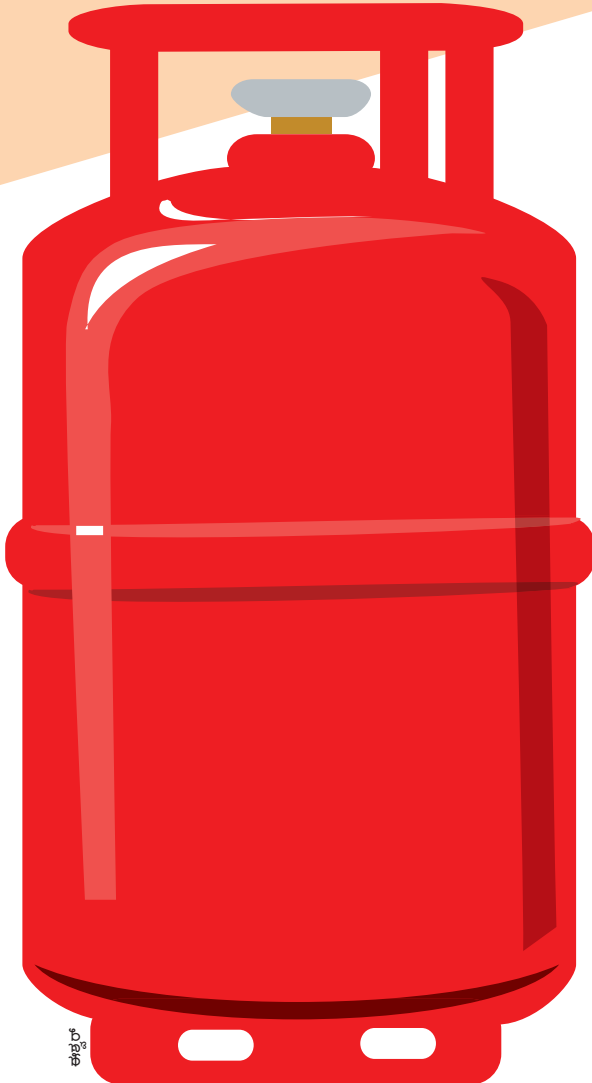

ಅಡುಗೆ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಎಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತ?

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಹಿಡಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಮೂರು ಪಟ್ಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದರ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅವಧಿ ಯಾವಾಗ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

■ ಮುರಲೀಧರ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಈಚ್ಚರ್

ನಾವೆಲ್ಲ ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ. ಸಿಲಿಂಡರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಬಳಸುವ ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಎಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಸುರಕ್ಷಿತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಯ ಕೋಡ್‌ವರ್ಡ್ ಅದರ ಒಳಗಡೆಯೇ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಅದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅದರ ಸೀಲನ್ನು. ಸೀಲಿಲ್ಲದ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬುದಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸಿಲಿಂಡರನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಡೆಲಿವರಿ ಬಾಯ್‌ಗಳು ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಲಿಂಡರನ್ನು ತೂಗಿ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಪುರುಸೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ತೂಕದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರು ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರನ್ನು ತೂಗಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಯಮ ಬರೀ ಕಾಗದದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಂತೂ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಅದರ ಸೀಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಗ್ಯಾಸ್ ಒಲೆಯ ರೆಗ್ಯುಲೇಟರ್‌ಗೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಬುಸ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದವೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ವಾಲ್ವ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾಲ್ವ್ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ನಂತರವೂ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಲೀಕ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಹಿಂದಿಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಎಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಅದೇ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಕೋಡ್‌ವರ್ಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಡೆಲಿವರಿ ಬಾಯ್ ಆಗಿ ಗ್ಯಾಸ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯವರಾಗಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಹಿಡಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಮೂರು ಪಟ್ಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದರ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅವಧಿ ಯಾವಾಗ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ A-B-C-D ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಖ್ಯೆ ಇಸ್ವಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ABCD ಎಂಬ ಸಂಕೇತಾಕ್ಷರಗಳು ತಿಂಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ A ಎಂದರೆ ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ, B ಎಂದರೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ, C ಎಂದರೆ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು D ಎಂದರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಮೇಲೆ A-19 ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿ ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019ರ ವರೆಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದು ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಮೇಲೆ B-17 ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅವಧಿ ಜೂನ್ 2017ಕ್ಕೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ ಪುನಃ ಆ ಸಿಲಿಂಡರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇಂತಹ ಸಿಲಿಂಡರನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದು ಎಕ್ಸ್‌ಪೈರಿ ಆದ ಔಷಧಿಯಿದ್ದಂತೆ.